

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Державної служби
статистики України
" 08 " 08 2012 № 335

**Методологічні положення
з організації державних статистичних спостережень щодо
відпуску газу, теплоенергії, води населенню та
на господарсько-побутові й комунально-побутові потреби**

Київ - 2012

Методологічні положення з організації державних статистичних спостережень щодо відпуску газу, теплоенергії, води населенню та на господарсько-побутові й комунально-побутові потреби (далі – Методологічні положення) визначають порядок організації та методологію проведення державних статистичних спостережень "Газифікація населених пунктів", "Постачання теплоенергії", "Робота водопроводів (окремих водопровідних мереж)".

Методологічні положення підготували фахівці відділу статистики продукції добувної промисловості, електроенергетики, водо- та газопостачання департаменту статистики виробництва.

Методологічні положення схвалені на засіданні Комісії з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату України (протокол від 13.07.2012 № 7).

Зміст

	Стор.
Передмова	4
1. Загальні положення	5
2. Основні визначення та терміни.....	5
3. Організація та проведення державних статистичних спостережень.	12
3.1. Мета й основні характеристики державних статистичних спостережень.....	12
3.2. Інструментарій, основні показники та програма державних статистичних спостережень.....	13
3.3. Формування сукупності звітних одиниць державних статистичних спостережень	16
3.4. Проведення та розробка державних статистичних спостережень, поширення їх результатів	19
Література.....	22

Передмова

У Методологічних положеннях з організації державних статистичних спостережень щодо відпуску газу, теплоенергії та води населенню та на господарсько-побутові й комунально-побутові потреби висвітлено порядок проведення річних обстежень газо-, тепло- та водопостачальних підприємств, розкрито підходи до визначення кола респондентів, які відображають дані за показниками в рамках спостережень за формами № 1-газ "Звіт про відпуск природного (зрідженого) газу", № 1-теп "Звіт про постачання теплоенергії", № 1-водопровід "Звіт про роботу водопроводу (окремої водопровідної мережі)", наведено методологічні роз'яснення щодо їх обліку з метою забезпечення якості даних.

Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, міністерств, інших органів виконавчої влади, наукових організацій, підприємств та іншими користувачами статистичної інформації.

1. Загальні положення

Ці Методологічні положення визначають основні характеристики спостережень щодо відпуску газу, теплоенергії, води населенню та на господарсько-побутові й комунально-побутові потреби, систему показників, інструментарій для їх проведення, загальну схему й організацію робіт із формування сукупностей звітних одиниць спостережень та порядок розробки і поширення їх результатів.

Методологічні положення ґрунтуються на нормах Господарського кодексу України, Цивільного кодексу України, законів України "Про державну статистику", "Про інформацію", "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців", "Про ліцензування певних видів господарської діяльності", "Про засади функціонування ринку природного газу", "Про теплопостачання", "Про питну воду та питне водопостачання", постанови Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 № 118 (зі змінами) "Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України", наказів Держкомстату від 21.12.2009 № 481 "Про затвердження Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств", від 29.12.2009 № 498 "Про затвердження структури плану статистичного спостереження та глосарія до нього", від 29.12.2010 № 535 "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо проведення статистичного спостереження за обсягами постачання та розподілення електроенергії і природного газу споживачам місцевими (локальними) мережами", нормативно-правових актів, що регламентують діяльність із розподілення та постачання природного газу (місцевими/локальними мережами), теплоенергії та води споживачам, а також інших нормативно-правових документів.

2. Основні визначення та терміни

Основні визначення й терміни, що використовуються у державних статистичних спостереженнях:

– *"Газифікація населених пунктів" за формою № 1-газ (річна)
"Звіт про відпуск природного (зрідженого) газу"*

Газопостачання – діяльність щодо забезпечення споживачів газом за допомогою сукупності технічних засобів, включаючи мережі, споруди, устаткування (пристрої).

Газ природний (природний газ, нафтовий (попутний) газ, газ (метан) вугільних родовищ та газ сланцевих товщ) – корисна копалина, яка є сумішшю вуглеводнів та неуглеводневих компонентів, перебуває у газоподібному стані за стандартних умов.

Газ пропан-бутан – газоподібний (синтетичний) вид палива, що отримується при переробці нафти і сконденсованих нафтових попутних газів, за нормальних умов знаходиться в газоподібному стані, при незначному збільшенні тиску – у рідкому стані.

Вулична газова мережа – газопровід, який прокладено по вулицях, площах, набережних та т.ін. міст, селищ міського типу, сільських населених пунктів від газорозподільчих станцій на магістральному газопроводі при вході в місто, селище міського типу, сільський населений пункт (або від газового заводу).

Внутрішньоквартальна і внутрішньодворова газова мережа – газопровід, прокладений від вуличної розподільчої газової мережі в місці розгалуження до відключаючих пристроїв, установлених у сходових клітинах (у цокольному поверсі).

Газифікована квартира (природним, зрідженим газом) – житлове приміщення для постійного проживання, відокремлене від інших приміщень капітальними стінами, яке має самостійний вихід на сходову клітку, в загальний коридор або безпосередньо назовні (на вулицю, у двір і т.ін.), у якому на підлозі встановлена газова плита, до якої підведений газ. У житлових будинках коридорного типу з окремими кімнатами, що виходять у загальний коридор, газифікованим є комплекс кімнат із загальною кухнею для них на кожному поверсі по кожному сторону сходової клітки, незалежно від кількості встановлених плит. До газифікованих квартир уключаються житлові будинки, що належать фізичним особам на правах особистої власності, у яких на підлозі встановлена газова плита, до якої підведений газ. Газифікованою квартирою вважається також будинок з кухнею, що стоїть окремо, у якій на підлозі встановлено газову плиту, до якої підведений газ.

Населені пункти, газифіковані природним газом – населені пункти, у яких хоча б один із споживачів використовує природний газ із газопроводу на комунально-побутові потреби і жоден споживач не використовує зріджений газ із газобалонної установки.

Населені пункти, газифіковані природним та зрідженим газом – населені пункти, у яких хоча б один споживач використовує природний газ із газопроводу та хоча б один споживач використовує зріджений газ із газобалонної установки.

Населені пункти, газифіковані зрідженим газом – населені пункти, у яких хоча б один споживач використовує зріджений газ із газобалонної установки, яка знаходиться на обслуговуванні газового господарства, і жоден споживач не використовує природний газ.

Подано природного газу в мережу – кількість природного газу, фактично поданого в мережу, яка визначається як різниця кількості отриманого газу зі сторони і кількості газу, витраченого на виробничі

потреби газового господарства.

Споживачі (абоненти) газу (природного, зрідженого) – населення та підприємства, установи, організації, які використовують газ на комунально-побутові потреби, на підставі укладених договорів на постачання газу.

Відпущено газу споживачам – кількість газу, фактично відпущеного всім споживачам: населенню та на комунально-побутові потреби, енергетичні, виробничо-технологічні потреби усіх підприємств, організацій, установ (включаючи кількість газу, використаного на виробничо-технологічні потреби газового господарства).

Втрати газу визначаються як різниця між кількістю газу, поданого в мережу, і кількістю газу, відпущеного всім споживачам.

Підземне сховище газу – технологічний комплекс – штучно створене у природній або штучній ємності надр накопичення газу і технологічно поєднані з цим комплексом споруди, призначені для періодичного наповнення, зберігання та відбору газу.

Підземна дворова, квартальна установка сховища зрідженого газу – споруда, що складається з підземних резервуарів і призначена для постачання зрідженим газом групи квартир та будинків.

Ємність підземних сховищ зрідженого газу визначається з розрахунку встановлених норм наповнення зрідженим газом 1 м^3 геометричного обсягу та урахуванням паспортних даних про фактичний геометричний обсяг резервуарів у кубічних метрах.

Залишок зрідженого газу – фактична кількість зрідженого газу, що залишилася на газорозподільній станції.

Лічильники обліку газу – засоби вимірювальної техніки, які установлені в квартирах споживачів і використовуються для визначення обсягу природного газу.

– "Постачання теплоенергії" за формою № 1-теп (річна) "Звіт про постачання теплоенергії"

Теплопостачання – забезпечення потреб (комунально-побутових, технологічних) споживачів у тепловій енергії за допомогою комплексу об'єктів, споруд, установок, мереж.

Теплова енергія (теплоенергія) – енергоносіє у вигляді пари або гарячої води, що використовується для опалення приміщень, у виробничих процесах та для інших господарських і технологічних потреб споживачів.

Джерело теплопостачання (джерело виробництва теплоенергії, джерело теплоенергії) – об'єкт, призначений для виробництва теплової енергії: котельні; окремі котли, не об'єднані в котельню (водогрійні, парові, газові, електрокотли, котли-утилізатори та ін.); енергоустановки (теплогенеруюче обладнання атомних і теплових електростанцій та ін.) та

інше (теплові насоси, охолоджувальне устаткування, підігрівачі води, теплові мережі та ін.). За умовну котельню приймаються встановлені на підприємстві (організації, установі) окремі котли (газові, водогрійні, електрокотли та ін.).

Котельня – розміщена в одному технічному приміщенні установка, яка складається з котла або декількох котлів (установок нетрадиційного способу отримання теплової енергії тощо) та допоміжного обладнання, для отримання водяної пари або гарячої води за рахунок теплоти палива, що спалюється.

Потужність котелень – сумарна теплова потужність джерел тепlopостачання (опалювальних котельних установок), крім обладнання бойлерних.

Встановлені котли (енергоустановки) – загальна кількість установлених котлів усіх видів, утилізаційних установок, енергоустановок, установлених у котельнях, на електростанціях, в окремих приміщеннях незалежно від того, працюють вони чи простоюють з різних причин (у ремонті, резерві та ін.).

Теплова мережа – трубопроводи, призначені для транспортування і розподілу теплоносія (пари або гарячої води) до споживачів теплоенергії та повернення конденсату пари й відпрацьованої гарячої води в системи тепlopостачання.

Протяжність теплових і парових мереж – сумарна протяжність усіх водяних теплових мереж (з урахуванням мереж гарячого водопостачання) та парових мереж у двотрубному обчисленні, яка визначається за довжиною траси каналу мереж із вкладеними в ній двома трубопроводами (прямим і зворотним для водяної мережі, паропроводу і конденсатопроводу для парової мережі) без урахування дворових мереж.

Ветхі й аварійні теплові мережі – зношені теплові мережі, термін експлуатації (установлений нормативно-технічною документацією) яких закінчився, та мережі, що потребують заміни або ремонту.

Засоби обліку теплової енергії – засоби вимірювальної техніки, які використовуються для визначення обсягів теплоенергії.

Вироблено теплової енергії – кількість теплоенергії, виробленої джерелами тепlopостачання, включаючи теплоенергію, використану на власні виробничі потреби котельні, електростанції та ін.

Одержано теплової енергії зі сторони – кількість отриманої (купленої) теплової енергії від інших підприємств.

Витрачено теплової енергії на власні виробничі потреби котельні – кількість теплоенергії, використання якої пов'язано з технологічним процесом виробництва теплоенергії.

Споживачі (абоненти) теплової енергії – населення та підприємства,

установи, організації, що використовують теплоенергію на комунально-побутові потреби на підставі укладених договорів на постачання теплоенергії або від власних джерел тепlopостачання (крім органів державного управління, що мають систему автономного тепlopостачання).

Відпущено теплової енергії споживачам – кількість теплоенергії, фактично відпущеної всім споживачам: своїм абонентам та іншим підприємствам (перепродавцям) (крім тепла, що використовується на власні виробничі потреби котелень).

Втрати теплової енергії визначаються як різниця між кількістю тепла, поданого в мережу, і кількістю тепла, відпущеного всім споживачам. До кількості теплоенергії, поданої в мережу, включається кількість виробленої та придбаної зі сторони теплової енергії за відрахуванням теплоенергії, витраченої на власні виробничі потреби котелень.

Умовне паливо – відношення найменшої теплотворної здатності робочого палива окремого виду до теплотворної здатності 1 кг умовного палива, тобто 7000 ккал/кг. За одиницю умовного палива використовується 1 кг палива з питомою теплотою згоряння у 7000 ккал.

Питомі витрати умовного палива – витрати умовного палива на виробництво 1 Гкал теплоенергії, що визначаються діленням фактичних витрат умовного палива в кілограмах на кількість виробленої теплоенергії без її витрат на власні виробничі потреби котельні, електростанції, теплоутилізаційної установки.

– "Робота водопроводів (окремих водопровідних мереж)" за формою № 1-водопровід (річна) "Звіт про роботу водопроводу (окремої водопровідної мережі)"

Водопостачання – забезпечення споживачів водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом.

Водопровід – сукупність водозабірних споруд, очисних споруд та розподільної мережі труб, які використовуються для водопостачання споживачам.

Окрема водопровідна мережа – система трубопроводів, відповідних споруд і устаткування для розподілу й подачі питної води споживачам, яка не має водозабірних і очисних споруд.

Водовід – трубопровід, який прокладено від місця забору води (джерела водопостачання) до перших вуличних розподільних мереж.

Одиночна протяжність визначається за довжиною труб, прокладених в одну нитку.

Вулична водопровідна мережа – водопровідна мережа трубопроводів, які прокладено вздовж вулиць, проїздів, провулків та ін.

Внутрішньоквартальна мережа – водопровідна мережа трубопроводів, які прокладено вздовж внутрішньоквартальних проїздів.

Внутрішньодворова мережа – водопровідна мережа трубопроводів, які прокладено на прибудинковій території для їхнього приєднання до внутрішньоквартальної та вуличної водопровідної мережі.

Ветхі й аварійні водопровідні мережі – зношені водопровідні мережі, термін експлуатації (установлений нормативно-технічною документацією) яких закінчився, та мережі, що потребують заміни або ремонту.

Вуличні колективні установки (пристрої) питного водопостачання – будки, колонки, крани та ін., які встановлені на водопровідній мережі та призначені для питного постачання.

Споживачі (абоненти) води – населення та підприємства, установи, організації, що споживають воду на господарсько-побутові потреби та безпосередньо розраховуються з водопровідними господарствами за укладеними договорами.

Потужність насосних станцій першого підйому визначається як сума продуктивності всіх установлених насосів незалежно від того, працюють вони чи простоюють з різних причин (у ремонті, за режимом роботи), крім резервних, пожежних насосів (спеціального обладнання) та допоміжних насосів (вакуум-насосів, ежекторів).

Насосні станції першого підйому – насосні станції (насоси), що здійснюють підйом води безпосередньо з джерела.

Джерело питного водопостачання – водний об'єкт, вода якого використовується для питного водопостачання після відповідної обробки або без неї.

Насосні станції другого та третього підйому – насосні станції (насоси) "на підкачуванні", що здійснюють передачу води споживачеві від насосної станції першого підйому.

Установлена виробнича потужність очисних споруд водопроводу визначається як сума пропускної здатності всіх наявних фільтрів і контактних освітлювачів на підставі даних про площі фільтруючої поверхні і швидкості фільтрації.

Установлена виробнича потужність водопроводу визначається за максимальною кількістю води, яку можна подати в мережу за добу, зважаючи на продуктивність основних водопровідних споруд, які лімітують подачу води: свердловин чи відкритого водозабору, насосних станцій першого підйому, очисних споруд, насосних станцій другого підйому, водоводу.

Засоби обліку води – засоби вимірювальної техніки (лічильники), які використовуються для визначення обсягу води.

Піднято води насосними станціями першого підйому – кількість води, піднятої насосними станціями (насосами) першого підйому.

Піднято води підземної насосними станціями першого підйому – кількість води, піднятої насосними станціями (насосами) першого підйому із підземних джерел.

Подано води в мережу – кількість фактично поданої в мережу води (крім води, спожитої на власні технологічні потреби водопроводу, та технічної води) незалежно від способу її надходження: піднятої своїми насосами, поданої самопливом чи одержаної зі сторони від підприємства чи іншого водопроводу.

Очищено води на очисних спорудах – кількість очищеної на очисних водопровідних спорудах води, яка використовується для постачання споживачам (крім води, що тільки хлорується, та спожитої на власні потреби водопроводу води), незалежно від джерела її надходження: піднятої своїми насосами чи одержаної зі сторони.

Відпущено води споживачам – кількість води, фактично відпущеної всім споживачам: своїм абонентам та іншим водопровідним підприємствам (водопроводам чи окремим водопровідним мережам).

Витоки та невраховані витрати води визначаються як різниця між кількістю води, поданої в мережу, та кількістю води, відпущеної усім споживачам. Витоки води виникають при транспортуванні води до споживачів унаслідок несправності труб водопровідної мережі, її обладнання, а також аварій на мережах. Невраховані витрати води включають постачання її для протипожежних потреб, з навчальною метою щодо гасіння пожеж.

Вода, яка за якістю не відповідає вимогам стандарту щодо питної води – кількість води, відпущеної всім споживачам, яка за якістю (органолептичними властивостями, хімічним і мікробіологічним складом та радіологічними показниками) не відповідає вимогам чинних державних стандартів (державних санітарних норм і правил) та санітарному законодавству щодо питної води.

Вода питна – вода, яка за органолептичними властивостями, хімічним і мікробіологічним складом та радіологічними показниками відповідає державним стандартам і санітарному законодавству.

Витрати електроенергії на водопостачання – кількість електроенергії, спожитої водопровідним господарством на підйом, очистку, доставку та реалізацію води споживачам, а також на технічне обслуговування мереж і пристроїв.

3. Організація та проведення державних статистичних спостережень

3.1. Мета й основні характеристики державних статистичних спостережень

Метою проведення державних статистичних спостережень щодо відпуску газу, теплоенергії, води населенню та на господарсько-побутові й комунально-побутові потреби є отримання інформації щодо постачання (відпуску) населеним пунктам газу, теплоенергії, води в регіональному розрізі за міськими поселеннями й сільською місцевістю та окремих техніко-економічних показників роботи підприємств газового господарства, опалювальних котелень і теплових мереж, водопроводів і окремих водопровідних мереж, що відпускають, відповідно, газ, теплову енергію, воду населенню та підприємствам, установам, організаціям на господарсько-побутові й комунально-побутові потреби.

Державні статистичні спостереження щодо відпуску газу, теплоенергії, води населенню та на господарсько-побутові й комунально-побутові потреби мають такі основні характеристики:

- Вид державних статистичних спостережень:
 - за ступенем охоплення одиниць: суцільні;
 - за часом реєстрації даних: поточні.
- Організаційна форма державних статистичних спостережень: статистична звітність.
- Спосіб державних статистичних спостережень: документальний облік.
- Одиниця державних статистичних спостережень: місцева одиниця.
- Звітна (облікова) одиниця (респондент державних статистичних спостережень): юридична особа, відокремлений підрозділ юридичної особи.
- Органи, які здійснюють державні статистичні спостереження: Держстат України, територіальні органи державної статистики.
- Місце проведення: Автономна Республіка Крим, області, міста Київ і Севастополь.
- Національні класифікації, що використовуються при проведенні державних статистичних спостережень: Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікація організаційно-правових форм господарювання (КОПФГ), Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Класифікатор органів державного управління (КОДУ), Класифікація інституційних секторів економіки (КІСЕ).

3.2. Інструментарій, основні показники та програма державних статистичних спостережень

3.2.1. Державне статистичне спостереження щодо відпуску газу населенню та на комунально-побутові потреби "Газифікація населених пунктів" здійснюється за формою № 1-газ (річна) "Звіт про відпуск природного (зрідженого) газу" на основі інструкції щодо її заповнення, погодженої з центральним органом державної влади, що здійснює державну політику в цій галузі. Респондентами є юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб, які відпускають газ населенню та підприємствам, установам, організаціям на комунально-побутові потреби.

Основні показники:

- одиночна протяжність вуличної газової мережі;
- кількість газифікованих квартир;
- відпуск газу споживачам (у тому числі населенню, на комунально-побутові потреби, на виробничо-технологічні потреби газового господарства);
- втрати газу;
- подано природного газу в мережу;
- отримано зрідженого газу від постачальників;
- залишок зрідженого газу на початок і на кінець року;
- ємність підземних газосховищ зрідженого газу (квартильних і дворових);
- кількість лічильників природного газу, встановлених у квартирах (наростаючим підсумком).

Державне статистичне спостереження за формою № 1-газ здійснюється на суцільній основі з річною періодичністю.

Бланк державного статистичного спостереження за формою № 1-газ складається із чотирьох розділів. Показники першого, другого та четвертого розділів форми заповнюються станом на початок і кінець звітного року та за звітний рік. Показники третього розділу складаються за підсумками звітного року.

Перший і другий розділи форми включають показники, які характеризують наявність газових мереж та кількість газифікованих квартир.

Третій і четвертий розділи відображають забезпечення природним, зрідженим газом споживачів.

3.2.2. Державне статистичне спостереження щодо відпуску тепла та гарячої води населенню та на комунально-побутові потреби "Постачання теплоенергії" здійснюється за формою № 1-теп (річна) "Звіт про постачання теплоенергії" на основі інструкції щодо її заповнення,

погодженої з центральним органом державної влади, що здійснює державну політику в цій галузі. Респондентами є юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб, які мають котельні (інші установки для виробництва теплової енергії), теплові мережі та відпускають тепло й гарячу воду населенню та підприємствам, установам, організаціям на комунально-побутові потреби.

Основні показники:

- кількість котелень;
- сумарна потужність котелень;
- кількість установлених котлів (енергоустановок) (з них з терміном експлуатації більше 20 років);
- протяжність теплових і парових мереж у двотрубному обчисленні (у тому числі ветхих і аварійних);
- вироблено теплової енергії;
- одержано теплової енергії зі сторони;
- витрачено теплової енергії на власні виробничі потреби котельні;
- відпущено теплової енергії всього, у тому числі своїм споживачам (населенню, на комунально-побутові потреби, на виробничі потреби підприємства) та іншому підприємству (перепродавцю);
- втрати теплової енергії.

Державне статистичне спостереження за формою № 1-теп здійснюється на суцільній основі з річною періодичністю.

Бланк державного статистичного спостереження за формою № 1-теп складається із чотирьох розділів: показники першого та другого розділів заповнюються станом на 1 січня наступного за звітним року, третього та четвертого розділів – за підсумками звітного року.

До першого та другого розділів уключено показники, які характеризують наявність опалювальних котелень, інших установок для виробництва теплоенергії та теплових мереж на кінець року. Третій і четвертий розділи відображають роботу джерел виробництва теплоенергії, теплових мереж за рік.

3.2.3. Державне статистичне спостереження щодо відпуску води населенню та на господарсько-побутові потреби "Робота водопроводів (окремих водопровідних мереж)" здійснюється за формою № 1-водопровід (річна) "Звіт про роботу водопроводу (окремої водопровідної мережі)" на основі інструкції щодо її заповнення, погодженої з центральним органом державної влади, що здійснює державну політику в цій галузі. Респондентами є юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб, які мають водопроводи, окремі водопровідні мережі і відпускають (подають) воду населенню та підприємствам, установам, організаціям на господарсько-побутові потреби.

Основні показники:

- кількість водопроводів, окремих водопровідних мереж, свердловин;
- одиночна протяжність водоводів, вуличної водопровідної мережі, внутрішньоквартальної та внутрішньодворової мережі (у тому числі ветхих і аварійних);
- кількість споживачів (абонентів) (з них обладнаних засобами обліку води);
- установлена виробнича потужність насосних станцій першого підйому, очисних споруд, водопроводу;
- піднято води насосними станціями першого підйому (у тому числі підземної);
- подано води в мережу (у тому числі своїми насосами, самопливом, води, яку одержано зі сторони);
- очищено води на очисних спорудах;
- відпущено води всім споживачам, у тому числі своїм споживачам (населенню, підприємствам, установам, організаціям на господарсько-побутові потреби) та іншим водопроводам, окремим водопровідним мережам;
- витік та невраховані витрати води;
- витрати електроенергії на водопостачання.

Державне статистичне спостереження за формою № 1-водопровід здійснюється на суцільній основі з річною періодичністю.

Бланк державного статистичного спостереження за формою № 1-водопровід складається із двох розділів: показники першого розділу заповнюються станом на 1 січня наступного за звітним роком, другий розділ складається за підсумками звітного року.

До першого розділу включено показники, які характеризують наявність водопровідних споруд на кінець року. Другий розділ відображає роботу водопроводу, окремої водопровідної мережі за рік.

Усі показники форм статистичної звітності заповнюються на основі даних первинної документації, бухгалтерського й управлінського обліку, зокрема, це:

- картки обліку потужностей та книги обліку основних засобів;
- технічні паспорти устаткування, обладнання тощо;
- акти введення/списання, ремонту/заміни;
- технічні журнали з показаннями приладів обліку газу, теплоенергії, води та/або з даними спеціальних розрахунків за чинними нормами їх споживання;
- рахунки на оплату спожитого газу, тепла, води;
- угоди про постачання газу, тепла, води;
- договори оренди, обслуговування тощо;
- інші документи.

3.3. Формування сукупності звітних одиниць державних статистичних спостережень

Формування сукупностей звітних одиниць державних статистичних спостережень щодо відпуску газу, теплоенергії, води населенню та на господарсько-побутові й комунально-побутові потреби здійснюється на центральному рівні щорічно. Джерелами інформації для формування сукупностей звітних одиниць є:

3.3.1. Для державного статистичного спостереження "Газифікація населених пунктів" за формою № 1-газ (річна) "Звіт про відпуск природного (зрідженого) газу":

- перелік респондентів за формою № 1-газ за попередній звітному рік;
- реєстр статистичних одиниць (РСО) у частині статистичного реєстру підприємств (СРП);
- перелік Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері енергетики (НКРЕ), ліцензіатів з провадження господарської діяльності з постачання природного газу за регульованим тарифом і з транспортування природного та нафтового газу розподільними трубопроводами (адміністративна інформація) (офіційний веб-сайт НКРЕ: www.nerc.gov.ua).

Об'єкти сукупності мають такі ідентифікаційні та класифікаційні ознаки:

№ п/п	Критерії	Класифікації та довідники	Ознака критеріїв
1.	Інституційний сектор економіки	КІСЕ	S11 Нефінансові корпорації
2.	Тип статистичної одиниці	Довідник типів статистичних одиниць	місцева одиниця
3.	Організаційно-правова форма господарювання	КОПФГ	усі організаційно-правові форми господарювання, крім підприємців-фізичних осіб
4.	Вид економічної діяльності	КВЕД	здійснення діяльності за кодом 40.22.0 КВЕД-2005 / 35.22 КВЕД-2010 (незалежно від основного виду економічної діяльності)
5.	Територіальні одиниці	КОАТУУ	відповідно до адміністративно-територіального устрою
6.	Орган державного управління	КОДУ	незалежно від органу управління
7.	Розмір підприємства	Довідник ознак	незалежно від розміру

№ п/п	Критерії	Класифікації та довідники	Ознака критеріїв
		розміру підприємств	
8.	Ознака економічної діяльності	х	активне
9.	Ознака здійснення діяльності	х	відпуск газу населенню та на комунально-побутові потреби

3.3.2. Для державного статистичного спостереження "Постачання теплоенергії" за формою № 1-теп (річна) "Звіт про постачання теплоенергії":

- перелік респондентів за формою № 1-теп за попередній звітному рік;
- реєстр статистичних одиниць (РСО) у частині статистичного реєстру підприємств (СРП);
- реєстр (перелік) Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг (НКРКП), ліцензіатів, що здійснюють господарську діяльність у сфері теплопостачання (виробництво та (або) постачання теплової енергії) (офіційний веб-сайт НКРКП: www.nkr.gov.ua);
- перелік Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері енергетики (НКРЕ), ліцензіатів з провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії, та з комбінованого виробництва теплової та електричної енергії (офіційний веб-сайт НКРЕ: www.nerc.gov.ua);
- перелік уведених в експлуатацію теплових мереж, споруд за формою № 2-буд (квартальна) за 9 місяців звітного року;
- перелік респондентів, що виробляли теплову енергію за формою № 1П-НПП (річна) за попередній звітному рік.

Об'єкти сукупності мають такі ідентифікаційні та класифікаційні ознаки:

№ п/п	Критерії	Класифікації та довідники	Ознака критеріїв
1.	Інституційний сектор економіки	КІСЕ	S11 Нефінансові корпорації, S1312 Регіональні та місцеві органи державного управління
2.	Тип статистичної одиниці	Довідник типів статистичних одиниць	місцева одиниця
3.	Організаційно-правова форма господарювання	КОПФГ	усі організаційно-правові форми господарювання,

№ п/п	Критерії	Класифікації та довідники	Ознака критеріїв
			крім підприємців-фізичних осіб
4.	Вид економічної діяльності	КВЕД	здійснення діяльності за кодом 40.30 КВЕД-2005 / 35.30 КВЕД-2010 (незалежно від основного виду економічної діяльності)
5.	Територіальні одиниці	КОАТУУ	відповідно до адміністративно-територіального устрою
6.	Орган державного управління	КОДУ	незалежно від органу управління
7.	Розмір підприємства	Довідник ознак розміру підприємств	незалежно від розміру
8.	Ознака економічної діяльності	х	активне
9.	Ознака здійснення діяльності	х	відпуск теплоенергії населенню та на комунально-побутові потреби

3.3.3. Для державного статистичного спостереження "Робота водопроводів (окремих водопровідних мереж)" за формою № 1-водопровід (річна) "Звіт про роботу водопроводу (окремої водопровідної мережі)":

- перелік респондентів за формою № 1-водопровід за попередній звітному рік;
- реєстр статистичних одиниць (РСО) у частині статистичного реєстру підприємств (СРП);
- реєстр (перелік) Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг (НКРКП), ліцензіатів, що здійснюють господарську діяльність у сфері централізованого водопостачання та водовідведення (офіційний веб-сайт НКРКП: www.nkr.gov.ua);
- перелік уведених в експлуатацію водопровідних споруд, мереж за формою № 2-буд (квартальна) за 9 місяців звітного року.

Об'єкти сукупності мають такі ідентифікаційні та класифікаційні ознаки:

№ п/п	Критерії	Класифікації та довідники	Ознака критеріїв формування
1.	Інституційний сектор економіки	KICE	S11 Нефінансові корпорації, S1312 Регіональні та місцеві органи державного

№ п/п	Критерії	Класифікації та довідники	Ознака критеріїв формування управління
2.	Тип статистичної одиниці	Довідник типів статистичних одиниць	місцева одиниця
3.	Організаційно-правова форма господарювання	КОПФГ	усі організаційно-правові форми господарювання, крім підприємців-фізичних осіб
4.	Вид економічної діяльності	КВЕД	здійснення діяльності за кодом 41.00 КВЕД-2005 / 36.00 КВЕД-2010 (незалежно від основного виду економічної діяльності)
5.	Територіальні одиниці	КОАТУУ	відповідно до адміністративно-територіального устрою
6.	Орган державного управління	КОДУ	незалежно від органу управління
7.	Розмір підприємства	Довідник ознак розміру підприємств	незалежно від розміру
8.	Ознака економічної діяльності	х	активне
9.	Ознака здійснення діяльності	х	відпуск води населенню та на господарсько-побутові потреби

Сформовані переліки одиниць для проведення цих спостережень надсилаються територіальним органам державної статистики в електронному вигляді у терміни, визначені планом державних статистичних спостережень.

Внесення змін до сукупностей, а саме до включення звітних одиниць, здійснюється територіальними органами державної статистики в ході проведення спостережень з урахуванням фактичної діяльності одиниць з відпуску газу, тепла, води населенню та на господарсько-побутові й комунально-побутові потреби тощо.

Сукупності одиниць державних статистичних спостережень щодо відпуску газу, теплоенергії, води населенню та на господарсько-побутові й комунально-побутові потреби не потребують узгодження із сукупностями за іншими формами державних статистичних спостережень.

3.4. Проведення та розробка державних статистичних спостережень, поширення їх результатів

Форми № 1-газ, № 1-теп, № 1-водопровід респонденти подають на паперових носіях органу державної статистики в терміни, визначені на

бланках форм. Якщо респондент подає форму звітності як електронний звіт, то її подання здійснюється відповідно до затвердженого Порядку подання електронної звітності до органів державної статистики.

Для можливості отримання інформації щодо забезпечення населених пунктів газом, теплоенергією, водою в регіональному (районному) розрізі респонденти надають як зведений звіт, так і окремо звіти по кожному регіону, району та місту, які вони обслуговують:

- респондент, який крім міста (району), у якому він розташований, забезпечує газом безпосередньо споживачів інших населених пунктів, що знаходяться в межах адміністративних кордонів міста (району), складає звіт за формою № 1-газ у цілому, по всіх містах і селищах міського типу та сільських населених пунктах. Респондент, який забезпечує газом споживачів свого міста (району), у якому він розташований, і споживачів інших населених пунктів, що знаходяться за межами адміністративних кордонів міста (району), але в межах області, на території якої розташована звітна одиниця, звіт за формою № 1-газ складає в цілому, по всіх містах і селищах міського типу та по всіх сільських населених пунктах, при цьому інформація наводиться по кожному адміністративному району з виділенням даних по всіх містах і селищах міського типу, по всіх сільських населених пунктах;

- респондент, що має одне чи кілька теплопостачальних або водопровідних господарств, які забезпечують відповідно теплоенергією та водою декілька населених пунктів (як у міській, так і в сільській місцевості), складає окремо звіти за кожним населеним пунктом міської місцевості та зведений звіт за всіма населеними пунктами сільської місцевості з переліком таких сільських населених пунктів (з розбивкою за районами) та подає їх органу державної статистики за місцезнаходженням;

- респондент, що здійснює газо-, тепло-, водопостачання населенню та на господарсько-побутові й комунально-побутові потреби на території декількох регіонів (областей), подає статистичну звітність щодо кожного регіону (області) окремо до органу державної статистики за місцезнаходженням. Територіальний орган державної статистики передає інформацію щодо діяльності респондента на території іншого регіону (області) відповідному територіальному органу державної статистики. Територіальні органи державної статистики у відповідний комплекс електронної обробки інформації здійснюють уведення даних, які відображають діяльність респондента на їх території.

На всіх рівнях обробки після отримання даних за формами № 1-газ, № 1-теп, № 1-водопровід від респондентів органи державної статистики здійснюють їх аналіз, уведення статистичної інформації у відповідний комплекс електронної обробки, логічний і арифметичний контролі (як вхідного, так і вихідного масиву даних) та передачу вивіреної інформації разом із відкоригованими сукупностями звітних одиниць на вищий рівень розробки. Для систематизації інформації використовуються державні класифікатори та локальні довідники.

Результати державних статистичних спостережень за формами № 1-газ, № 1-теп, № 1-водопровід формуються в розрізі:

– на регіональному рівні: зведена інформація по регіону в цілому, за районами (міста районного значення та райони), у розрізі міських поселень та сільської місцевості;

– на державному рівні: зведена інформація по країні в цілому, за регіонами (Автономна Республіка Крим, області, містах Київ та Севастополь), у розрізі міських поселень і сільської місцевості.

Поширення інформації користувачам здійснюється з дотриманням вимог щодо конфіденційності даних.

Основними публікаціями, у яких відображені дані державних статистичних спостережень щодо відпуску газу, теплоенергії, води населенню та на господарсько-побутові й комунально-побутові потреби, є:

- статистичні бюлетені: "Про основні показники роботи газового господарства України", "Про основні показники роботи опалювальних котелень і теплових мереж України", "Про основні показники роботи водопровідного господарства України";

- статистичні збірники: "Україна в цифрах у ____ році", "Статистичний щорічник України";

- таблиці офіційного веб-сайту Держстату України.

На запити користувачів органи державної статистики надають інформацію за державними статистичними спостереженнями "Газифікація населених пунктів", "Постачання теплоенергії", "Робота водопроводів (окремих водопровідних мереж)" у паперовому вигляді, на магнітних, електронних носіях, засобами зв'язку (у т.ч. розміщення на веб-сайті), шляхом безпосереднього виписування у порядку й умовах, визначених органом державної статистики.

Література

1. Закон України "Про державну статистику".
2. Закон України "Про інформацію".
3. Закон України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців".
4. Закон України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності".
5. Закон України "Про засади функціонування ринку природного газу".
6. Закон України "Про теплопостачання".
7. Закон України "Про питну воду та питне водопостачання".
8. Господарський кодекс України.
9. Цивільний кодекс України.
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 № 118 (зі змінами) "Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України".
11. Державний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності. ДК 009:2005. – К.: Держспоживстандарт України, 2005.
12. Державний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності. ДК 009:2010. – К.: Держспоживстандарт України, 2010.
13. Державний класифікатор України. Державний класифікатор будівель та споруд. ДК 018 –2000. – К.: Держстандарт України, 2000.
14. Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ вибірки сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств. – Держкомстат, 2009.
15. Методичні рекомендації щодо проведення статистичного спостереження за обсягами постачання та розподілення електроенергії і природного газу споживачам місцевими (локальними) мережами. – Держкомстат, 2010.